

DPS

DEMOKRATSKA PARTIJA
SOCIALISTA CRNE GORE

POSLANIČKI KLUB

81000 Podgorica
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

SKUPŠTINA CRNE GORE

-Predsjedniku-

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	22.10	2018	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/18-223		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Broj: _____

Datum, _____

Na osnovu člana 187 Poslovnika skupštine Crne Gore, Ministru prosvete ,
gospodinu Damiru Šehoviću, postavljam sledeće

POSLANIČKO PITANJE

Kako ocenjujete realizaciju vladinog Programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem, koji je u implemenaciji punih šest godina, da li je donio željene benefite za zaposlene i za poslodavce i da li u narednom periodu planirate nova programska rjesenja u ovoj izuzetno važnoj oblasti ?

Obrazloženje

Shodno Zakonu, Program stručnog osposobljavanja omogućava licima sa stečenim visokim obrazovanjem bez radnog iskustva, da tokom devetomjesečnog stručnog osposobljavanja steknu znanja, vještine i kompetencije za samostalno obavljanje posla i polaganje odgovarajućeg stručnog ispita. Pored toga što Program omogućava visokoškolcima da steknu odgovarajuće radno iskustvo, poslodavcima u javnom i privatnom sektoru daje šansu da prepoznaju potrebe za određenim kadrom, koji odgovara njihovoj specifičnoj djelatnosti, i radno ga angažuju po isteku stručnog osposobljavanja.

Stručno osposobljavanje traje devet mjeseci i priznaje se kao radno iskustvo u trajanju od 12 mjeseci i kao uslov za polaganje odgovarajućeg stručnog ispita sa stečenim visokim obrazovanjem. Korisnik za vrijeme stručnog osposobljavanja ima pravo na mjesečnu novčanu naknadu u neto iznosu od 50% prosječne neto zarade u Crnoj Gori.

Kroz program, u prosjeku, godišnje se uključi od 3.000 do 3.500 lica sa visokim obrazovanjem. Znači, na stručnom osposobljavanju, u šest generacija, bilo je ukupno više od 18.000 visokoobrazovanih lica.

Poslodavci su ponudili oko 11.000 radnih pozicija, od kojih je 6.900 u realnom sektoru, a nešto više od 4.000 u zdravstvu, obrazovanju, policiji, vojsci, advokatskim kancelarijama, izvršitelji, notari, u turističkim organizacijama, političkim partijama, javnim ustanovama.

Za realizaciju programa stručnog osposobljavanja država je do sada opredijelila oko 52 miliona eura.

Na osnovu pokazatelja Poreske uprave, oko 50 odsto korisnika je nastavilo sa radom kod poslodavaca kod kojih su se osposobljavali ili kod drugih. Njih oko 30 odsto vrati se na evidenciju nezaposlenih.

Da li su ovo zadovoljavajući procenti?

Program stručnog osposobljavanja jeste podrška obrazovanju mladih, odnosno podsticaj da kroz dokazivanje u radnom okruženju lakše dođu do zaposlenja i istovremeno motiviše poslodavce za otvaranjem novih radnih mjesta.

Za osobu koja nema radnog iskustva u zanimanju za koje se školovala, veoma je značajna prilika da počne da radi u struci. Pošto je radno iskustvo često preduslov koji propis ili poslodavci postavljaju prilikom zapošljavanja, pripravnički staž; stručno osposobljavanje ili usavršavanje nekad se nameću kao obaveza, a u određenim situacijama kao prihvatljiv izbor, odnosno vrsta investiranja u svoju profesionalnu budućnost. Poslodavci, s druge strane, imaju priliku da osobu koja je tek završila školovanje profesionalno oblikuju prema potrebama i zahtevima sopstvenog poslovanja i na kraju tog procesa prime u radni odnos, ukoliko se iskaže u svom angažovanju.

Da li se u praksa ovo dokazuje ?

Da li su zadovoljni mladi diplomci sa iskustvima koje dožive u prvoj godini zaposlenja u svojoj struci? Da li su oni dobar material za dalje oblikovanje u rukama iskusnih poslodavaca?

Da li su zadovoljni poslodavci sa kadrom koji dobiju u liku mladih svršenih visoko školaca? Da li su poslodavci imaju iskusne i sigurne ruke koje treba da formiraju prve radne i profesionalne konture jednom mladom diplomiranom visokoskolcu?

POSLANICA

Ana Nikolić

Crna Gora

Ministarstvo prosvjete

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	30. X	20 18	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/18-223/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRACENICA:			PRILOG:

Broj: 020-27/2018-2

Podgorica, 29. oktobar 2018. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, poslanica Ana Nikolić je ministru prosvjete postavila sljedeće:

POSLANIČKO PITANJE:

„Kako ocjenjujete realizaciju vladinog Programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem, koji je u implementaciji punih šest godina, da li je donio željene benefite za zaposlene i za poslodavce i da li u narednom periodu planirate nova programska rješenja u ovoj izuzetno važnoj oblasti?“

Na postavljeno poslaničko pitanje, na osnovu člana 191 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, ministar prosvjete daje sljedeći:

ODGOVOR:

Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem se realizuje već sedmu godinu zaredom, u skladu sa Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem (»Sl. list Crne Gore«, br. 38/12) i Pravilnikom o načinu objavljivanja javnog poziva, postupku i kriterijumima za stručno osposobljavanje (»Sl. list Crne Gore«, broj 46/12).

Poslodavci su za 2019. godinu oglasili potrebu za ukupno 11.007 mjesta za stručno osposobljavanje, od čega je javni sektor oglasio 4.103 slobodnih mjesta, a privatni sektor 6.904 slobodnih mjesta. Ovo je do sada najviše oglašanih mjesta za buduće korisnike Programa. U toku je elektronsko prijavljivanje budućih korisnika, koje je počelo 18. oktobra i trajaće do 18. novembra 2018. godine. Nakon elektronskog povezivanja poslodavaca i korisnika, devetomjesečno stručno osposobljavanje korisnika kod izabranog poslodavca počće 15. januara 2019. godine.

Shodno Zakonu, Program omogućava licima sa stečenim visokim obrazovanjem, bez radnog iskustva i koja su na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, da tokom devetomjesečnog stručnog osposobljavanja steknu znanja, vještine i kompetencije za samostalno obavljanje posla i polaganje odgovarajućeg stručnog ispita.

Pored toga što Program omogućava visokoškolcima da steknu odgovarajuće radno iskustvo, poslodavcima u javnom i privatnom sektoru daje šansu da prepoznaju potrebe za određenim kadrom, koji odgovara njihovoj specifičnoj djelatnosti, i radno ga angažuju po isteku stručnog osposobljavanja.

Devetomjesečno stručno osposobljavanje, tokom kojeg korisnici imaju naknadu u neto iznosu 50% prosječne neto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini, je svojevrsna podrška obrazovanju mladih, odnosno podsticaj da kroz dokazivanje u radnom okruženju lakše dođu do zaposlenja i istovremeno motiviše poslodavce za otvaranjem novih radnih mjesta.

Istraživanja su pokazala da Program doprinosi realizaciji ključnog cilja koji se tiče podrške mladim visokoškolcima pri prelasku iz svijeta učenja u svijet rada i povećanju zapošljivosti mladih.

Podsjećanja radi, u prošloj godini poslodavci su oglasili potrebu za ukupno 10.029 mjesta za stručno osposobljavanje, od čega je javni sektor oglasio 4.030 slobodnih mjesta, a privatni sektor 5.999 slobodnih mjesta. Po elektronskim putem sprovedenom postupku povezivanja korisnika i poslodavaca, nakon prvog i drugog kruga, 3.055 visokoškolaca je dobilo priliku da se u devetomjesečnom periodu stručno osposobljava kod izabranog poslodavca i time stekne uslove za polaganje stručnog, odnosno državnog ispita.

Ministarstvo sa ostalim institucijama uključenim u realizaciju Programa periodično sprovodi ankete korisnika i poslodavaca, koje su i pokazale zadovoljstvo korisnika i poslodavaca Programom. Preko 90 % korisnika bi preporučilo kolegama da učestvuju u Programu. Takođe, Ministarstvo je u saradnji sa Poreskom upravom Crne Gore uradilo analizu koliko je korisnika nastavilo radni angažman nakon stručnog osposobljavanja, koja je pokazala da je za prethodnih šest godina oko 50% korisnika nastavilo radni angažman, od čega je oko 60 % u privatnom sektoru.

Program realizuju Uprava za kadrove, Zavod za zapošljavanje, Ministarstvo javne uprave i Ministarstvo prosvjete, kao i Radni tim za praćenje i implementaciju Programa.

Podsjetićemo da je posljednjim izmjenama Zakona o visokom obrazovanju propisana obavezna praktična nastava u obimu od 25 % na svakom studijskom programu, čime će po izlasku prve generacije koja studira po reformisanom modelu studija, otvoriti prostor za razgovor o daljoj sudbini Programa, njegovoj modifikaciji ili potpunom ukidanju.

